

hold, som jeg nu foreslaaer at skulle indtræde, naar som helst eller i alt Fald med en overmaade kort Frist. Der er altsaa ingen Fare ved nu at gaar ind paa denne Statsdrift; thi den kan afløses, naar som helst Lovgivningsmagten finder Tiden passende. — Jeg skal nu blot med Hensyn til enkelte Punkter i dette lille Lovforslag, som jeg hermed skal anbefale til det ærebe Things Belvilste, bemærke, at det vil sees, at Lovforslaget er ordnet saaledes, at der i den første Paragraph indeholdes en Bemhndigelse for Regjeringen til at erhverve Driftsactierne, at der i den anden Paragraph indeholdes en Bemhndigelse til at overtage Driften og tillige at anstafte Alt, hvad der hører til at kunne begynde Driften —, hvilken Orden forekommer mig at være logisk rigtig —, og at der endelig i den tredje Paragraph er bestemt, at Ministeriet skal have Myndighed til at ordne Alt, hvad der vedkommer Driften, samt at der er taget den Reservation, at Bestillingsmænd ved Jernbanen kun maae ansættes med „høist“ et halvt Aars Opfigelse, idet der jo kan være en Deel af de mere underordnede Bestillingsmænd, som man maatte kunne ønske ansatte med et kortere Bartsel end et halvt Aar. — Da det, som jeg forøvrigt kunde have at sige, tilbeels er blevet sagt under den udførlige Forhandling, der har fundet Sted ved 1ste Behandling af det af Regjeringen forelagte Jernbaneforslag, skal jeg ikke længere trætte det ærebe Thing.

Fischer: Den ærebe Forslagsstiller sluttede sit Foredrag med at henvise til, at det foreliggende Lovforslag i Birkeligheden allerede tidligere er undergaaet en første Behandling. Deri er jeg ganske enig med ham, og jeg skal derfor heller ikke indlade mig paa nærmere Betragtninger over selve Lovforslaget. Men det ærebe Medlem henviste i sit Foredrag til tidligere Ytringer af mig angaaende de jydff-syenske Jernbaners Drift, og, da jeg nu i saa Henseende er væsentligt uenig med ham i eet af de af ham omtalte Hovedpunkter, finder jeg det rigtigt strax at gjøre opmærksom paa, at, om jeg end i selve Hovedsagen er enig med det ærebe Medlem, saa er jeg dog, som sagt, uenig med ham i eet vigtigt Punkt. Det ærebe Medlem fremsatte sin Anskuelse om, hvilket For-

maal man maatte have for Die ved de paa-gjældende Jernbaners Drift i Henseende til deres Forrentning, i noget svævende, Udtryk. Det var vel af hans Foredrag klart, at han tænkte sig, at Driftsudgifterne maatte dækkes; det var ligeledes klart, at han tænkte sig, at, hvad der gik med til Anskaffelse af Driftsmateriel, maatte forrentes; men det var ikke klart, hvorvidt det ærebe Medlem antog, at der skulle stræbes hen til at faae nogen Rente af Anlægscapitalen; idetmindste udtalte han sig derom paa en saadan Maade, at hans Ytringer kunde give grundet Anledning til Misforstaaelse. Jeg maa derfor tillade mig at sige, at jeg ikke opfatter den Opgave, der maa opstilles, hvis Staten overtager de jydff-syenske Jernbaners Drift, paa den Maade, hvorpaa det efter den ærebe Forslagsstillers Ytringer maa antages, at han opfatter denne Opgave. Jeg har tilladt mig ved 1ste Behandling af det af Regjeringen indbragte Lovforslag om Overtagelsen af de jydff-syenske Jernbaners Drift at henvise til Postvæsenets Drift som det Forbillede, som jeg antager, at man maa stille sig for Die ved Driften af Jernbaner, der overtages af Staten. Ved Postvæsenet fordrer man først og fremmest alle Udgifter dækkede; naar dette anvendes paa Jernbanerne, saa maa Opgaben blive den, at de drives saaledes, at ikke blot Driftsomkostningerne og Forrentningen af, hvad Materiellet koster, men ogsaa en Forrentning af Anlægs-capitalen kommer tilstede. Dette maa være Opgaven, og at nedsætte Taxterne paa den Maade, hvorpaa Postvæsenet kan indlade sig, vil der efter min Anskuelse ved Jernbanerne først kunne blive Tale om, naar 4 pCt. Renter af Anlægscapitalen ere komne tilstede. Medens jeg nu fastholder denne Opfattelse af, hvad der maa være Formaålet for Driften af Jernbanerne ved Staten saalænge, indtil en saadan Forrentning naaes, skal jeg ikke undlade at gjøre opmærksom paa, at der indenfor det Omraade, der her er affuttet, bliver et ikke ringe Spillerum tilbage for forskjellige Betragtninger af Jernbanedriften. Det ærebe Medlem gjorde opmærksom paa — og jeg kan deri være enig med ham —, at Jernbanerne kunne drives efter to forskjellige Hovedprinciper, og at det ingenlunde er Publicum ligegyldigt, hvilket af